

Projectplan: lezen voor de lijst

Theo Witte
Universitair Onderwijscentrum Groningen
Rijksuniversiteit Groningen

18 september 2008

In dit projectplan wordt een voorstel gedaan voor de ontwikkeling van een nieuwe site voor het literatuuronderwijs in Nederland (bovenbouw havo/vwo) en Vlaanderen (derde graad). Hiervoor zijn twee domeinnamen gereserveerd: www.lezenvoordelijst.nl en www.lezenvoordelijst.be. De sites bevatten een catalogus van ongeveer 200 titels waarmee leerlingen hun leeslijst voor Nederlands kunnen samenstellen en docenten de beschikking krijgen over een letterkundige en vakdidactische kennisbasis. Een belangrijke uitgangspunt van de site is dat deze tegemoet komt aan verschillende niveaus van literaire competentie. Het plan is gebaseerd op enkele aanbevelingen uit het onderzoek van Witte (2008) naar de literaire ontwikkeling van havo- en vwo-leerlingen in de tweede fase. Het project wordt gesubsidieerd door de Stichting Lezen. De productie is in handen van het Universitair Onderwijscentrum Groningen van de Rijksuniversiteit Groningen.

1 Algemene gegevens

1.1 Naam aanvrager

Universitair Onderwijscentrum Groningen / Rijksuniversiteit Groningen

1.2 Naam indiener

Dr. Theodorus Cornelis Hendrikus (Theo) Witte
senior universitair docent

1.3 Adres: Landleven 1

1.4 Postcode en plaats: 9747 AD Groningen

1.5 Telefoon- en faxnummers

tel 050 – 3636191 (werk)

tel 050 – 3132417 (privé)

fax 050 – 3636614 (werk)

1.7 Datum aanvraag: 1 september 2008

1.8 Projectnaam: Lezen voor de lijst

1.9 Start- en einddatum

- fase 1: 1 september 2008 – 1 februari 2009
- fase 2: 1 februari 2009 – 1 september 2009
- (fase 3: 1 september 2009 – 1 september 2011)

2 Omschrijving project

2.1 Aanleiding

Op het havo en vwo worstelen veel docenten met de vraag hoe de kloof tussen adolescente leerlingen en literatuur voor volwassenen moet worden overbrugd. Er is weinig bekend over wat leerlingen aankunnen en op welke competenties literaire teksten een beroep doen. Bovendien heeft het literatuuronderwijs geen gestructureerd curriculum zodat de literaire competentie van leerlingen niet systematisch wordt ontwikkeld. Ook is onduidelijk welk niveau havo- en vwo-leerlingen minimaal zouden moeten bereiken. Tegelijkertijd wordt in het onderwijs de noodzaak tot interne differentiatie sterker en wordt er van docenten meer didactisch maatwerk verwacht. Dat is geen sinecure omdat docenten vaak niet weten hoe zij om moeten gaan met de nogal grote verschillen die zij in hun klassen aantreffen. Kortom, er ontbreekt een literatuurdidactisch referentiekader waarmee docenten verschillen tussen leerlingen kunnen herkennen en verschillende fasen in het literaire ontwikkelingsproces kunnen onderscheiden. Ook is er een gebrek aan kennis over welke teksten en leeractiviteiten in verschillende fasen het literaire ontwikkelingsproces stimuleren en welke didactische ingrepen de ontwikkeling van literaire competentie bij leerlingen positief beïnvloeden.

Het onderzoek van Witte (2008) naar het literaire ontwikkelingsproces van havo- en vwo-leerlingen heeft hierin verandering gebracht.¹ Een belangrijk resultaat van dit onderzoek is dat er een literatuurdidactisch instrument is ontwikkeld waarmee docenten zes niveaus van literaire competentie kunnen onderscheiden en hun boekadviezen en opdrachten beter op een bepaald niveau af kunnen stemmen waardoor er richting kan worden gegeven aan het literaire ontwikkelingsproces van leerlingen. Inmiddels hebben deze niveaus een formele status gekregen. De commissie Meijerink heeft de niveaubeschrijvingen van Witte overgenomen in de zogenoemde referentieniveaus van de doorlopende leerlijn taal.²

Witte sluit zijn onderzoek af met enkele aanbevelingen voor het literatuuronderwijs. Deze aanbevelingen vormen de concrete aanleiding voor dit project. De eerste aanbeveling betreft de verspreiding van de onderzoeksresultaten onder docenten via het internet. De tweede aanbeveling is de ontwikkeling van een vakdidactische catalogus voor het literatuuronderwijs op het internet. De omvang van de catalogus moet voor docenten en leerlingen te overzien zijn. Gedacht wordt aan ongeveer tweehonderd titels. Elk boek moet worden voorzien van letterkundige en didactische informatie, waaronder voorbeelden van boekspecifieke opdrachten voor drie niveaus. Deze informatie moet op het internet voor alle docenten toegankelijk zijn. Om de catalogus actueel te houden moeten elk jaar vijf à tien boeken worden vervangen. De derde aanbeveling is de catalogus ook voor leerlingen toegankelijk te maken, zodat zij de beschikking krijgen over een betrouwbare en inspirerende gids. Dat betekent dat elk boek moet worden voorzien van informatie die goed op leerlingen is afgestemd. De vierde aanbeveling vloeit hier direct uit voort. De leerlingen zouden regelmatig (ongeveer vier keer per jaar) onder begeleiding van de docent een boek uit de catalogus moeten kiezen. Belangrijk is dat als zij hun keuze hebben gemaakt makkelijk over de gewenste boeken kunnen beschikken. Doordat de keuze beperkt is tot tweehonderd titels kunnen schoolmediatheken, openbare bibliotheken en uitgevers van reeksen als Grote lijsters en Pentareeks beter inspelen op de vraag van het onderwijs. Verwacht wordt dat de opvolging van deze vier aanbevelingen zal leiden tot een aanzienlijke kwaliteitsverbetering van het literatuuronderwijs.

¹ Witte, T. (2008). *Het oog van de meester. Een onderzoek naar de literaire ontwikkeling van havo- en vwo-leerlingen in de tweede fase*. Stichting Lezen reeks 12. Delft: Eburon.

² Expertgroep doorlopende leerlijnen taal en rekenen (2008). *Over de drempels met taal en rekenen*. Enschede: SLO.

Dat wil zeggen meer vakinhoudelijke en -didactische kennis bij docenten, meer leesvoldoening bij verschillende groepen leerlingen en een hoger niveau van literaire competentie.

2.2 Uitgangspunten

1. Hulpmiddel. De site www.lezenvoordelijst.nl is een hulpmiddel voor leerlingen bij de boekkeuze en een vakinhoudelijke en vakdidactische kennisbasis voor docenten. Het is niet de bedoeling de catalogus aan scholen voor te schrijven. Secties Nederlands kunnen zelf bepalen of en hoe ze gebruik willen maken van de catalogus. Het is niet de bedoeling dat de site docent-taken als het geven van een passend advies over gaat nemen. In principe moet de site bij alle literatuurmethoden gebruikt kunnen worden.
2. Recht doen aan verschillen. Op de site moeten zowel verschillen tussen leerlingen als verschillende fasen in het ontwikkelingsproces voldoende tot hun recht komen. Dat betekent dat er zes verschillende niveaus aan bod moeten komen en er rekening gehouden moet worden met relevante verschillen tussen leerlingen, zoals jongens en meisjes. Tevens is het van belang dat de literaire werken en opdrachten goed bij de leerlingen tot hun recht kunnen komen. Het doel is dat er goede matches worden gerealiseerd tussen leerlingen, literaire werken en opdrachten.
3. Kwaliteit. Juist in een tijd waarin het internet bijna overloopt van informatie, is het van belang kennis uit verschillende disciplines te bundelen en een hoge kwaliteit na te streven. Leerlingen en docenten moeten ervan op aan kunnen dat de informatie op de site betrouwbaar is. Dit sluit niet uit dat docenten, letterkundigen en andere betrokkenen geen invloed zouden kunnen uitoefenen op de inhoud van de site. Integendeel, dualiteit komt de vitaliteit van de site juist ten goede, maar de kwaliteit van de informatie moet hoog zijn.
4. Eigenaarschap. De inhoud is gebaat bij de inbreng van docenten, letterkundigen, didactici en eventueel ook de literaire kritiek. Door deze samenwerking wordt het 'eigenaarschap' van verschillende instituten gestimuleerd en krijgt de site een breed draagvlak. Een bijkomend voordeel van nauwe samenwerking met letterkundigen is dat leerlingen in aanraking komen met de neerlandistiek, zodat het subdomein 'oriëntatie op studie en beroep' uit het examenprogramma Nederlands hiermee wat meer inhoud kan krijgen.
5. Inbedden in bestaande voorzieningen. De site lezenvoordelijst.nl moet worden ingebed in sites met vergelijkbare doelen, zoals literatuurgeschiedenis.nl en entoen.nu (canon van Nederland). Ook is het van belang aansluiting te zoeken bij instellingen die educatieve diensten verlenen aan het literatuuronderwijs, zoals het Letterkundig Museum, Stichting Schrijver School en Samenleving, School-TV en Teleblik (NOS).

2.3 Doelstellingen

Primair:

- Bevorderen van de ontwikkeling van literaire competentie van alle havo- en vwo-leerlingen.
- Implementatie van een literatuurdidactisch instrument waarmee docenten de aansluiting kunnen optimaliseren tussen enerzijds het niveau van de leerlingen en anderzijds het niveau van de boeken en de vragen over de boeken.
- Verspreiden van betrouwbare, gedifferentieerde letterkundige en literatuurdidactische kennis onder docenten.

Secundair:

- Stimuleren van samenwerking tussen de neerlandistiek (wetenschap) en het literatuuronderwijs (praktijk). Op termijn (fase 3) ook met instellingen die het literatuuronderwijs ondersteunen, zoals Openbare Bibliotheken, Letterkundige museum, Taalunie en School-TV.
- Bijdrage leveren aan het onderzoek naar het leesgedrag van leerlingen.

2.4 Doelgroepen

De primaire doelgroepen zijn docenten Nederlands en leerlingen van de bovenbouw van het havo en vwo in Nederland en later ook leerlingen van de derde graad secundair onderwijs in Vlaanderen.

Als er voldoende ervaring met de site is opgedaan, dan kan die worden uitgebreid naar andere doelgroepen in het voortgezet onderwijs (onderbouw, vmbo, tweede graad) en naar de moderne vreemde talen, zodat uiteindelijk het gehele literatuuronderwijs in het voortgezet onderwijs met de site kan worden ondersteund. Desgewenst kan het project ook worden uitgebreid naar het basisonderwijs en het hoger onderwijs, zoals lerarenopleidingen en letterenstudies.

2.5 Projectinhoud

De ontwikkeling van de site bestaat uit drie fasen. In de eerste fase wordt het project organisatorisch en inhoudelijk voorbereid. De tweede fase is de ontwerpfase. Hierin wordt de lijst met 200 titels vastgesteld en het functioneel ontwerp voor de site gemaakt. In de derde fase wordt de site voorzien van inhoud.

Deze aanvraag betreft de eerste twee fasen. Voor de derde fase zal in 2009 opnieuw een subsidieaanvraag worden ingediend.

Fase 1 voorbereiding (tot 1 februari 2009)

Opstarten van de organisatie. Samenstellen en installeren van de redactie en redactieraad. De eerste taak van de redactie is voor elk niveau een nader te bepalen aantal titels te nomineren (totaal 100?) en een plan te bedenken waarmee zoveel mogelijk docenten via het internet bij de samenstelling van de catalogus worden betrokken. Het einde van deze fase wordt gemarkeerd door (1) de bekendmaking van de site (www.lezenvoordelijst.nl) en de nominaties aan het onderwijsveld en (2) een oproep aan docenten om op de voorstellen van de redactie te reageren.

Fase 2 ontwerpen (van 1 februari tot 1 september 2009)

Fase 2 staat in het teken van de samenstelling van de catalogus en van het ontwerp van de site www.lezenvoordelijst.nl. De catalogus zal bestaan uit 200 titels die naar zes niveaus zijn ingedeeld. Bij de samenstelling zullen docenten worden betrokken en deskundigen worden geraadpleegd (zie par. 4 projectcommunicatie). Omstreeks 1 mei sluit de informatieronde waarna de redactie de catalogus vast zal stellen.

Naast de samenstelling van de catalogus moet de redactie in deze fase ook een ‘functioneel ontwerp’ maken van de site. Dit houdt in dat voor elke gebruikersgroep de wensen (‘functionele eisen’) moeten worden geïnventariseerd. Potentiële gebruikersgroepen zijn: (1) docenten Nederlands, (2) leerlingen (havo en vwo), (3) onderzoekers die via deze site data kunnen verzamelen, (4) redactie. Bij het functioneel ontwerp hoort ook een planning en een projectplan voor fase 3. In deze periode moet ook duidelijk worden of Vlaanderen aan het project wil en kan deelnemen, en hoe de poëzie een plaats kan krijgen. Voor fase 3 moet opnieuw subsidie worden aangevraagd.

Begin september 2009 zal de site landelijke bekendheid moeten krijgen. Dan zal de definitieve catalogus en een prototype van de site worden gepresenteerd, zodat docenten en leerlingen een concreet idee krijgen van wat ze in fase 3 kunnen verwachten. Vanaf dat moment kunnen docenten en leerlingen via de site de catalogus als keuzelijst gebruiken.

Fase 3 ontwikkelen van de inhoud (tot uiterlijk 1 september 2011)

In deze fase wordt het plan dat in fase 2 is ontwikkeld uitgevoerd. Waarschijnlijk gaat het om de inhoudelijke ontwikkeling van de volgende functies.

De site richt zich hoofdzakelijk op leerlingen en docenten. Daarnaast is de site van betekenis voor media- en bibliothecarissen en voor instellingen die educatieve diensten aan het literatuuronderwijs verlenen.

Voor leerlingen

De belangrijkste functies voor leerlingen zijn: een betrouwbare en geavanceerde gids voor de boekkeuze, een eigen virtuele bibliotheek en een middel om met andere leerlingen leeservaringen uit te wisselen.

- De boeken zijn ingedeeld naar niveau. Op basis hiervan kan de leerling bepalen welke boeken bij hem passen en welke boeken relatief makkelijk of moeilijk voor hem zullen zijn. Leerlingen kunnen ook zien wat er van hen verwacht wordt en hoe ze op een hoger niveau kunnen komen.
- Naast indicaties voor de moeilijkheid zal per boek de volgende informatie worden verstrekt:
 - enthousiasmerende beschrijving van de inhoud
 - aanwijzingen voor de lezer, bijvoorbeeld: Het duurt even voordat het verhaal op gang komt, maar als je er eenmaal in zit ...
 - positieve en negatieve leeservaringen van enkele leeftijdgenoten
 - een paar recensies en een interview met de auteur over het boek
 - links waarmee de leerling zich in de auteur en de achtergronden van het boek kan verdiepen
 - suggesties voor alternatieve boeken (handig als het gewenste boek is uitgeleend)
- Leerlingen krijgen een virtuele bibliotheek met boekenkasten voor de boeken die ze al hebben gelezen en nog willen gaan lezen. Technisch is het mogelijk om leerlingen die een vergelijkbare leesmaak hebben met elkaar in contact te brengen.

Voor docenten

De belangrijkste functies van de site voor de docent zijn een didactische en letterkundige kennisbasis, een volgsysteem en een forum.

- Didactische kennisbasis:
 - Bij elk boek zullen vragen en opdrachten op meerdere niveaus worden ontworpen, zodat men bij een boek kan kiezen uit relatief makkelijke, gemiddelde of moeilijke opdrachten. De opdrachten kunnen worden aangevuld met voorbeelden van leerlingenwerk.
 - Anders geordende leeslijsten (thematisch, chronologisch, genre).
 - Informatie over diagnostiek, zoals typologieën van lezers en indicatoren van literaire ontwikkeling.
 - Informatie over het gebruik van de zes niveaus; voor- en nadelen en mogelijke valkuilen.
 - Informatie over didactische werkvormen en toetsing.
 - Didactische hulpmiddelen en praktische tips.
- Letterkundige kennisbasis:
 - Bij elk boek zal een letterkundige toelichting worden gegeven. Vooral voor docenten met weinig ervaring en boekenkennis is het prettig als zij over elk boek betrouwbare letterkundige informatie krijgen, zodat ze zich er goed in kunnen verdiepen.

- Ook zal voor het literatuuronderwijs relevante, algemene literatuurwetenschappelijke kennis op de site beschikbaar worden gesteld, bijvoorbeeld basale informatie over ‘lage’ en ‘hoge’ cultuur, hermeneutiek, het leesproces en literaire ontwikkeling van adolescenten. Daarnaast zal er een lexicon worden opgenomen waarin belangrijke letterkundige begrippen worden gedefinieerd en toegelicht.
- Volgstelsel. De eerder genoemde virtuele boekenkast van de leerlingen maakt het mogelijk om het leesgedrag en de vorderingen van de leerlingen te volgen. De kennisbasis en de naar niveau ingedeelde catalogus en opdrachten helpen de docent bij de sturing van het leerproces.
- Een forum, tot slot biedt mogelijkheden voor interactie, discussie en uitwisseling met collega’s.

Voor media- en bibliothecarissen

De catalogus biedt media- en bibliothecarissen houvast bij de samenstelling en *up to date* houden van de boekencollectie. Doordat de catalogus en niveau-indeling door docenten is samengesteld, kunnen mediatheken en bibliotheken hun diensten goed afstemmen op de praktijk van het literatuuronderwijs.

Voor (educatieve) instellingen

Instellingen als het Letterkundig Museum, de Nederlandse Onderwijs televisie, Stichting Lezen, Taalunie en Bulkboek leveren interessante en nuttige diensten aan het literatuuronderwijs. Dat geldt ook voor educatieve websites, bijvoorbeeld Literatuurgeschiedenis.nl, Literatuurplein.nl en DBNL. Deze instellingen en websites vinden het echter moeilijk om met docenten en leerlingen in contact te komen. Daarnaast kan het moeilijk zijn om de dienstverlening goed af te stemmen op de behoeften van het onderwijs. Het doel van de website *Lezen voor de lijst* is leerlingen, docenten en educatieve dienstverleners samen te brengen. Daarnaast kan de catalogus deze instellingen en websites houvast bieden bij de keuze van hun diensten. Het is een wens van de redactie dat alle boeken uit de catalogus voor leerlingen beschikbaar zijn. Samenstellers van reeksen als *Tekst in context*, *Boektoppers* en *Grote Lijsters* kunnen bij hun boekenaanbod inspelen op de catalogus. Eventueel zouden ook het CPNB voor moderne teksten en het Nederlands Literair Productiefonds of de Taalunie voor oude teksten een actieve rol kunnen gaan spelen.

De inhoudelijke en technische vervolmaking van de catalogus zou niet meer dan een jaar in beslag moeten nemen, maar het is de vraag of dat haalbaar is. Hiervoor zullen verschillende specialisten moeten worden aangesproken. Ik denk dat docenten wederom via internet passende vragen en opdrachten bij de boeken moeten kunnen voorstellen (wiki’s?). De letterkundige informatie kan eventueel door studenten letterkunde worden aangedragen. Belangrijk voor de docenteninformatie is dat de inhoud in didactisch en letterkundig opzicht hoogwaardig is. Dat betekent dat op de levering van de bijdragen door docenten, vakdidactici en letterkundigen een sterke (eind)redactie moet volgen. Voor de leerlingeninformatie is het van belang dat deze goed op de verschillende niveaus van de doelgroep is afgestemd en de nieuwsgierigheid prikkelt.

Fase 4

De catalogus zal zeker in het begin de nodige verbeteringen en aanpassingen vergen. Daarnaast moet de lijst (twee?)jaarlijks worden geactualiseerd met (10?) nieuwe titels. De redactie van de site zal dus permanent moeten worden bemand. Uiteraard moet de site ook een permanente host en een helpdeskfunctie krijgen.

In deze fase past ook de scholing van de docenten. Als bijvoorbeeld de lijst wordt ververst met nieuwe werken, zouden de universiteiten al dan niet in samenwerking met de vakvereniging *mastercourses* over die werken kunnen aanbieden.

3. Projectorganisatie

De productie van het project is in handen van Eline Noorbergen (UOCCG). Zij zal leiding geven aan het gehele proces en de verschillende activiteiten coördineren. Op de redactievergaderingen zal zij optreden als secretaris. De redactie is verantwoordelijk voor de input van de site. De redactie wordt bijgestaan door een redactieraad die vooral een adviserende taak heeft. Theo Witte (UOCCG) is eindverantwoordelijke.

Redactie (10 leden)

Naast de voorzitter en secretaris bestaat de redactie uit negen leden. De redactieleden worden op persoonlijke titel uitgenodigd om aan het project deel te nemen. De helft moet werkzaam zijn in het onderwijs, zodat er voldoende inbreng is uit de praktijk. De andere helft van de redactie moet werkzaam zijn als letterkundige. Naast inhoudelijke expertise bieden letterkundigen de mogelijkheid masterstudenten in te schakelen voor bepaalde taken (redactieassistentie, produceren van opdrachten, bewerken van teksten voor het internet etc.). Mogelijke kandidaten voor de redactie zijn:

- Martijn Koek, Keizer Karel College te Amstelveen (of Jeroen Steenbakker, Ludger College te Doetinchem)
- André van Dijk, Christelijk Lyceum te Veenendaal
- Cilla Geurtsen, Beyers Naudé Leeuwarden (gymnasium)
- Monique Metzemaekers, Hogeland College te Warffum
- ??? (gemengde school uit Rotterdam, Amsterdam, Utrecht of Den Haag)
- Helma van Lierop-Debrauwer, Universiteit Tilburg (hoogleraar jeugd- en adolescentenliteratuur)
- Hubert Slings, KNAW, Universiteit Leiden (secretaris Commissie Ontwikkeling Nederlandse Canon, en hoofdredacteur Literatuurgeschiedenis.nl en Tekst in context)
- Lia van Gemert, Universiteit van Amsterdam (historische letterkunde, NWO)
- Erica van Boven, Rijksuniversiteit Groningen (moderne letterkunde)

Redactieraad (8 leden)

De raad heeft als taak de redactie vanuit verschillende perspectieven, disciplines en belangen te adviseren. Daarnaast kan de raad een groot draagvlak mobiliseren. In aanmerking komen:

- Frits van Oostrom
- Sectie Nederlands van de Vereniging van Leraren Levende Talen
- Landelijke vereniging van neerlandici
- Vereniging Openbare Bibliotheken
- Literaire kritiek (bijv. Aleid Truijens of Pieter Steinz)
- Taalunie: Linde van den Bosch
- Stichting Lezen: Dick Schram (onderzoek)
- OCenW

Adviseurs

De redactieleden kunnen verschillende specialisten benaderen voor advies. Te denken valt aan:

- letterkundigen
- docenten
- bouwers van educatieve sites
- vakdidactici
- docenttrainers

- educatieve medewerkers van instellingen die zich bezig houden met de promotie van literatuur (Bulkboek, Letterkundig museum, SSS)
- schoolboekauteurs

4 Projectcommunicatie

Intern

Naast vergaderingen van de redactie (4 à 5 x) en de redactieraad (1 à 2 x) zal tussen 1 oktober 2008 en 1 september 2009 regelmatig overleg plaatsvinden met adviseurs. Het belangrijkste communicatiemiddel is internet. De redactie zal vermoedelijk gebruik maken van een digitale samenwerkingsomgeving (bijv. SURFgroep), waar ze ideeën met elkaar kunnen uitwisselen, gezamenlijk aan documenten kunnen werken enzovoorts.

Extern

Het project wordt dit najaar aangekondigd op studiedagen waar veel docenten op af komen, zoals Bulkboeks dag van het literatuuronderwijs (7 november) en de HSN-conferentie (14 november). Een belangrijk communicatiemiddel met het veld is een preversie van de site www.lezenvoordelijst.nl. Deze preversie zal op 30 januari 2009 worden geïntroduceerd op de Dag van Taal, Kunsten en Cultuur te Groningen. Vervolgens zullen andere docenten via de Vakcommunity Nederlands en het *Levende Talen Magazine* over de site worden geïnformeerd. Ook zal via andere wegen worden geprobeerd (bovenbouw)docenten Nederlands te bereiken. Een belangrijk doel is zoveel mogelijk docenten bij de ontwikkeling van de site te betrekken. Daartoe zullen zij worden uitgenodigd om over de samenstelling van de catalogus mee te denken. Van 1 februari tot 1 mei kunnen zij kritisch reageren op de nominaties van de redactie en mogen zij zelf alternatieven aandragen. Deze ‘veldraadpleging’ en de raadpleging van deskundigen geeft de redactie voldoende informatie om een catalogus samen te stellen die kan rekenen op een brede steun. Dit zal in de zomer van 2009 zijn beslag krijgen.

Begin september zal de redactie met de catalogus en een prototype van de site officieel naar buiten treden. Om het project landelijke uitstraling te geven is het van belang dan ook de aandacht van de media te trekken. Vanaf dat moment kunnen docenten de catalogus gebruiken als boekenlijst.

In fase 3 zullen docenten opnieuw worden uitgenodigd om aan de ontwikkeling van de site mee te werken. Dan zal het gaan om het ontwerpen van opdrachten bij de boeken. Tegelijkertijd zullen docenten worden uitgenodigd om mee te werken aan een catalogus voor poëzie op dezelfde site.

5 Effectmeting en evaluatie

De mate waarin docenten en letterkundigen participeren bij de ontwikkeling van de site is een belangrijke indicatie van het succes. Dat geldt ook voor de mate waarin belangrijke instellingen als de Taalunie en de Landelijke vereniging van Openbare Bibliotheken dit initiatief ondersteunen. Een graadmeter is ook of we er in slagen de aandacht van de media te trekken. Maar uiteindelijk gaat het er natuurlijk om dat veel docenten en leerlingen dankbaar gebruik zullen maken van deze site.